

Diarienummer: 2017-Sbn0079

Er beteckning: N2017/05430/TIF

Yttrande över "Remiss Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018 – 2029"

Inledning

Trafikverket har den 31 augusti 2017 sänt ut ett förslag till nationell plan för transportsystemet för perioden 2018-2029 på remiss. Planförslaget liksom olika fördjupningar i form av underlagsrapporter och promemorior finns tillgängligt på www.trafikverket.se/nationellplan

Eksjö kommuns yttrande berör i huvudsak tidigare namngivna objekt så som väg 40 Eksjö – Nässjö samt väg 40 förbifart Eksjö men även kommentarer kring stundande hastighetsöversyn samt järnvägens betydelse.

Bakgrund och Ställningstagande

Utgångspunkterna för Trafikverkets prioriteringar i den nationella planen är de transportpolitiska målen, riksdagens beslut om proposition 2016/17:21 *Infrastruktur för framtiden – innovativa lösningar för stärkt konkurrenskraft och hållbar utveckling* samt regeringens direktiv. I propositionen pekas följande prioriterade samhällsutmaningar ut där transportsystemet spelar en stor roll; omställning till ett av världens första fossilfria välfärdsländer, investeringar för ett ökat bostadsbyggande, förbättra förutsättningarna för näringslivet, förstärka sysselsättningen i hela landet, ta höjd för och utnyttja digitaliseringens effekter och möjligheter samt ett inkluderande samhälle.

Enligt Trafikverket är syftet med den nationella planen framför allt att:

- återställa och utveckla järnvägens funktionalitet
- främja säkra och funktionella vägar och höja säkerheten för oskyddade trafikanter
- främja överflyttningen av godstransporter från väg till järnväg och sjöfart
- bidra till fungerande och hållbara miljöer i städerna och erbjuda en grundläggande standard på landsbygderna
- minska transportsektorns miljöpåverkan utifrån den nationella planens roll
- skapa förutsättningar för att utveckla morgondagens transportsystem.

Medelstilleddning för planperioden avses fördela sig på ca 75 % till järnväg och resterande 25 % till väg.

I den nationella planen redovisas bland annat investeringar och reinvesteringar gällande det nationella stamvägnätet och järnvägsnätet. För järnvägsnätet finns flera viktiga investeringar som berör Södra Stambanan vilket är positivt. Det är angeläget för Eksjö kommun att minska avståndet i tid till sina grannar för att även fortsättningsvis kunna säkerställa arbetsinpendling. Eksjö kommun har cirka 1200 nettoinpendlare och ännu sämre pendlingsmöjligheter skulle sannolikt ge negativa konsekvenser.

Väg 40 Eksjö-Nässjö och förbifart Eksjö

Likt förra planperioden ingår i förslaget Eksjö – Nässjö samt Förbifart Eksjö. Tidsmässigt avses Nässjö – Eksjö förverkligas år 2021 – 2023 medan Förbifart Eksjö först hamnar i perioden 2024 – 2029.

Det är för Eksjö kommun angeläget att båda objekten kan tidigareläggas. Med tanke på att två så stora objekt planeras inom samma transportplan bör en samkörning av objekten övervägas för att optimera de synergieffekter som skulle kunna uppstå i produktionsskedet.

Avseende Förbifart Eksjö är det synnerligen viktigt att Trafikverket i närtid beslutar sig för sträckningsalternativ. Detta för att kommunen ska få bättre rådighet i planering söder om tätorten men även tydliga signaler gentemot berörda markägare. Eksjö kommun sitter i ett otydligt planeringsläge med ett enormt markområde som upptas av ”förbifartens” möjliga lägen.

Järnvägarna

Namngivna åtgärder finns också gällande hastighetsanpassning 160 km/h och ökad kapacitet på banan Falköping-Sandhem-Nässjö (Jönköpingsbanan) samt elektrifiering och höjd hastighet på banorna Värnamo – Jönköping/Nässjö (Y:et). I den nationella planen finns inga förslag till åtgärder på övriga järnvägsnätet i regionen. Namngivna väginvesteringar i Jönköpings län är åtgärder på E4, Rv 26 och Rv 40 vilka samtliga är mycket angelägna.

Trots satsningar på Jönköpingsbanan och Y:et kvarstår ett antal mil oelektrifierad järnväg i Jönköpingsregionen. För att möta de transportpolitiska utmaningarna har frågan om en upprustning av de oelektrifierade banorna Nässjö-Eksjö och Nässjö- Vetlanda aktualiserats. Kommunerna Eksjö, Nässjö och Vetlanda har gemensamt tagit fram ett underlag som bland annat redovisar ett förslag till reinvesteringar och elektrifiering av då båda banorna. Finansieringen av förslagna åtgärder bygger på både statliga, regionala och kommunala ekonomiska åtagande. Underlaget kallat ”Höglandsspår” visar bland annat att statens drift- och underhållskostnader för dessa järnvägar kommer att reduceras avsevärt efter genomförda åtgärder samtidigt som samtliga ovanstående sex syften med den nationella transportplanen uppfylls. Det är därmed av yttersta vikt att Trafikverket avsätter medel för planerade åtgärder.

Det finns en stor potential att utveckla såväl person- som godstrafik på de oelektrifierade banorna öster om Nässjö. Ett flertal intressenter är angelägna att projekt ”Höglandsspår” förverkligas eftersom kapacitetsbristen på framförallt Vetlandabanan idag är stor. Näringslivet börjar också ha svårt att

rekrytera arbetskraft då de allmänna kommunikationerna är underutvecklade. Handelskammaren i Jönköpings Län har tillsammans med Hultsfreds, Eksjö och Oskarshamns kommuners näringslivsenheter och näringslivsbolagen i Nässjö, Sävsjö och Vetlanda, tagit initiativ till att verka för att befintlig infrastruktur i regionen underhålls och utvecklas. Ett ”upprop” har i dagsläget undertecknats av närmare 300 företag som bl a konstaterar att: ”För oss är det strategiskt viktigt att beslut om satsningar på ovan nämnda banor sker skyndsamt för att erhålla en fungerande och robust infrastruktur vilket skapar tillväxt i regionens företag. Det skapar också trygghet vilket är en förutsättning för framtida investeringar i regionen”. Bland de företag som undertecknat uppropet kan nämnas bolag som Hydro (fd SAPA Profiler AB), Hältevadshus AB, OBOS Sverige AB, MP-bolagen, Plannja AB, Scania CV AB, IKEA Hultsfred AB, Green Cargo m fl.

Behovet finns att elektrifiera hela bansträckningen Nässjö-Oskarshamn och genom projekt ”Höglandsspår” kan första steget tas genom en elektrifiering av delsträckan Nässjö-Eksjö.

Nässjö – Oskarshamnbanan i sin helhet benämns varken i den nationella eller regionala planen. Med hänsyn till de transportpolitiska målen och ambitionen om att föra över mer gods på järnväg hoppas Eksjö kommun på att potentialen för denna bana analyseras och att uppgradering av infrastrukturen följer de behov och önskemål som uppstår för att inte bromsa utvecklingsmöjligheterna för att lyfta mer gods och persontransporter till järnvägen.

Hastighetsöversyn

Den planerade hastighetsöversynen som pågår på vissa av för länet mycket viktiga vägar och som innebär sänkt hastighet måste upphöra. I stället för att sänka hastigheten bör mer medel avsättas för trafiksäkerhetsåtgärder som innebär oförändrad eller höjd hastighet.

Väg 32 och väg 40 genom Eksjö kommun har utpekats som funktionellt prioriterade vägstråk. I syfte att stärka trafiksäkerheten på dessa vägar planerar Trafikverket åtgärder för systematisk anpassning av hastighetsgränserna till vägarnas trafiksäkerhetsstandard. För väg 32 och väg 40 innebär detta att dagens högsta tillåtna hastighet 90 km/tim föreslås sänkas till 80 km/tim.

Med tanke på att vägarna utpekats som prioriterade vägstråk anser Eksjö kommun att Trafikverket snarast planerar för mittseparering av berörda vägstråk så att nuvarande hastighet kan kvarstå alternativt höjas till 100 km/tim. I avvaktan härpå låta nuvarande högsta tillåtna hastighet kvarstå.

Eksjö kommun
2017-11-14

Annelie Hägg
Kommunstyrelsens ordförande

Mikael Klaesson
Samhällsbyggnadschef